

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Tutkinnon muodostuminen ja yksilölliset opintopolut ammattillisessa koulutuksessa

9.3.2026, Uudistuvat tutkinnon perusteet -webinaarisarja
Anne Liimatainen, Taija Paasilinna ja Mialeena Pärssinen

Webinaarisarja Uudistuvat tutkinnon perusteet kevät 2026

- **ma 9.3. klo 14–16 Tutkinnon muodostuminen ja yksilölliset opintopolut ammatillisessa koulutuksessa**
- to 19.3. klo 14–16 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ammatillisessa koulutuksessa
- ke 8.4. klo 14–16 Osaamisen arviointi ammatillisessa koulutuksessa
- to 16.4. klo 14–16 Todistukset ammatillisessa koulutuksessa
- ti 21.4. klo 14–16 Kielitaitovaatimukset ammatillisessa koulutuksessa

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: oph.fi → tapahtumakalenteri

Webinaarin sisältö

- Ajankohtaista tutkinnon perusteiden uudistamisesta
- Tutkinnon muodostuminen ja yksilölliset opintopolut
- Pienet osaamiskokonaisuudet
- Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat

Tutkinnon perusteiden kehittämisen lähtökohtia

- Tutkinnon perusteiden tulee vastata työelämän osaamistarpeisiin, jolloin niitä tulee kehittää toimintaympäristön ja alojen muutosten myötä.
- Perustemuutosten taustalla on perusteltu syy pohjautuen OPH:lle tehtyihin esityksiin, ennakointi- ja tutkimustietoon, tilasto- ja seurantatietoon, kansallisiin arviointeihin, koulutuspoliittisiin linjauksiin tai säädösmuutoksiin.
- Peruste uudistukset ovat harkittuja ja kohdistuvat entistä useammin vain osaan tutkinnon perusteesta (esim. uusi valinnainen tutkinnon osa).
- Opetushallitus valmistelee tutkinnon perusteet yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän edustajien, työelämätoimikuntien, koulutuksen järjestäjien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.

Ajankohtaisia uudistuksia

- Ammatillisten perustutkintojen perusteet on uudistettu. Uudet perusteet tulevat voimaan 1.8.2026.
 - Ennen 1.8.2026 opintonsa aloittaneilla opiskelijoilla on oikeus suorittaa opinnot aloittamillaan tutkinnon perusteilla siirtymäajan puitteissa eli 31.7.2030 asti.
 - Uudistus koski yhteisiä tutkinnon osia. Tutustu tehtyihin muutoksiin verkkosivuilla: [Ammatillisten perustutkintojen yhteiset tutkinnon osat](#)
 - Lisäksi joihinkin tutkintoihin tehtiin myös ammatillisiin tutkinnon osiin muutoksia. Lisätietoa [ePerusteet-palvelussa](#)
- Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen uudistaminen vuosina 2025-2027.
 - Lisätietoa [oph.fi-verkkosivuilla](#)
- Tutustu uudistettavat tutkinnon perusteet –sivuun: [Uudistettavat tutkinnon perusteet | Opetushallitus](#)

Digitalisaation ja vihreän siirtymän valinnaiset tutkinnon osat

- Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin lisätään vuosina 2025-2027 digivihreän siirtymän valinnaiset tutkinnon osat, joita voi suorittaa myös yksittäisinä tutkinnon osina.
- Käytännön opetuksessa ja osaamisen arvioinnissa tutkinnon osat alakohtaistetaan.
- Ammatillisissa perustutkinnoissa on jo useita yhteistä osaamista sisältäviä tutkinnon osia, joita käytännössä sovelletaan ammattialakohtaisesti, mm. yrittäjyyteen liittyen.

Digitalisaatioon liittyvä osaaminen

1. Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp (AT)
2. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp (AT)
3. Digitalisaation edistäminen 30 osp (EAT)
4. Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp (EAT)
5. Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp (EAT)

Vihreän siirtymän osaaminen

1. Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp (AT)
2. Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp (EAT)

Joustavuuden ja valinnaisuuden lisääminen

- Ammatillisissa perustutkinnoissa on ollut jo pitkään useita tutkinnon osia, joilla mahdollistetaan joustavat yksilölliset opintopolut.
- Myös ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteisiin lisätään mahdollisuus valita tutkinnon osa toisesta tutkinnosta, paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa ja korkeakouluopinnot (jos ei ole erityistä syytä olla lisäämättä).
- Tarkoitus on yhtenäistää tutkinnon osien laajuuksia (15, 30 ja 45 osp) sekä ammattitaitovaatimusten kuvaamistapaa eri tutkintotyypeissä ja eri alojen tutkinnoissa. Yhtenäistämisellä tuetaan joustavien opintopolkujen rakentamista yli tutkintorajojen.

Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta tutkinnosta

- Kyseistä kohtaa on täsmennetty siten, että se tukisi aiempaa paremmin osaamisen hankkimista toisten alojen tutkinnoista.
- Ammatilliset perustutkinnot:

Tutkinnon osa tai osia toisesta ammatillisesta perustutkinnosta,
ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta

5 - 15

...

Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista toisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteista.

Tässä kohdassa voimassa oleviksi katsotaan myös siirtymäajalla olevat perusteet.

Tutkinnon muodostuminen tutkinnon perusteissa ja yksilölliset opintopolut

Lähtökohtia tutkinnon muodostumiseen

- Lainsäädännön mukaan tutkinnon perusteissa määrätään
 - **Tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista** sekä tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden **laajuus osaamispisteinä** siltä osin, kuin näistä ei säädetä 13 §:ssä tai sen nojalla.
 - Mahdolliset **osaamisalat ja tutkintonimikkeet**.
- **Tutkinnon muodostuminen määrätään tutkinnon perusteissa ja se vaihtelee tutkinnon perusteittain.** Tutkintoon edellytettävien pakollisten ja tutkinnon osien määrä vaihtelee tutkinnon perusteittain ja se on tärkeä ottaa huomioon henkilökohtaistamisessa. Tutkinnon osia voi suorittaa myös yksittäisinä osina ilman koko tutkinnon suorittamista.

Urasuunnitelma ja henkilökohtaistaminen

- Oikean tutkinnon valinta.
- Ohjaus tutkinnon tai tutkinnon osien suorittamiseen.
- Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017, 9 §) velvoittaa laatimaan tutkintokoulutuksessa olevalle opiskelijalle urasuunnitelman.
 - Urasuunnitelma on osa henkilökohtaistamista: suunnitellaan toimenpiteet, joilla edistetään opiskelijan työllistymistä tai jatko-opintoihin sijoittumista välittömästi tavoitteena olevan suorituksen jälkeen.

Urasuunnitelma ja osaamisen tunnustaminen

- Lähtökohtana on se, että **kouluttautumisen aikana hankitaan osaamista, jota ei vielä ole**. Myös koulutuksen tavoite voi määrittyä tältä pohjalta: koko tutkinto – tutkinnon osa tai osat.
- Mitä tunnistetaan ja tunnustetaan?
 - Koulutuksen järjestäjän tulee tunnustaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen, joka vastaa tutkinnon perusteiden pakollista osaamista ja joka voidaan tunnustaa sisällyttämällä. Aiemmista suorituksista, jotka olisi mahdollista tunnustaa tutkinnon valinnaiseen osaamiseen, keskustellaan opiskelijan kanssa.
 - *Osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta tarkemmin 19.3. webinaarissa.*

Urasuunnitelma ja valinnaisuus

- Urasuunnitelmaan sisältyy jatko-opintosuunnitelma tai suunnitelma työelämään siirtymiseksi tai työuralla etenemiseksi.
- Tutkinnon osien valinnat, joilla opiskelijan osaaminen vastaa työelämän tarpeita ja edesauttaa työllistymistä tai jatko-opintoihin pääsemistä ja niissä suoriutumista.
 - Jatko-opintoihin suuntautuvan voi olla mielekästä valita yhteisten tutkinnon osien lisäksi: Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp.
 - Työelämän tarpeisiin vastaamiseksi voi puolestaan olla mielekästä valita ammatillista valinnaista osaamista sisältävä osa tai tutkinnon osa jostakin toisesta tutkinnosta.

Esimerkkejä tutkinnon perusteiden tarjoamista valinnanmahdollisuuksista

- Ammatillisten tutkintojen perusteissa on määrätty kunkin tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista osista. Tutkinnon muodostumisessa kuvataan myös mahdolliset tutkinnon osaamisalat ja tutkintonimikkeet.
- Tutkinnon muodostuminen on tärkeä silloin, kun opiskelijan tavoite on suorittaa koko tutkinto. Jos opiskelija suorittaa vain tutkinnon osan tai osia, niin silloin pakollisuudella ja valinnaisuudella ei ole merkitystä. Pääsääntöisesti yksittäisiä tutkinnon osia voi suorittaa joustavasti.
- Tutkinnon perusteet löytyvät ePerusteet-palvelusta
 - [Ammatillinen koulutus – ePerusteet](#)

Pienet osaamiskokonaisuudet ammatillisessa koulutuksessa

Pienet osaamiskokonaisuudet "microcredentials"

Tarve ei aina ole koko tutkinnon suorittamiseen, jotta

- vastataan joustavasti ja nopeasti muuttuviin työelämän osaamistarpeisiin
- pystytään toimimaan muuttuvissa työtehtävissä osaamista päivittämällä
- edistetään työllistymistä

Myös uudistunut ammatillisen koulutuksen rahoitus tukee tutkinnon osien suorittamista ja tarjontaa.

TUTKE 4 -työryhmän suositukset 2023

- Virallisessa koulutusjärjestelmässä **tutkinnon osat** todetaan pieniksi osaamiskokonaisuuksiksi.
- Ammatillisen koulutuksen opiskelijalle, erityisesti työmarkkinoilla oleville osaamisen päivittäjille, **tulisi aina mahdollistaa** tutkinnon osan tai osien suorittaminen eri tutkinnoista.
- Pienet osaamiskokonaisuudet ovat **työelämän tarpeisiin** vastaavia kokonaisuuksia, jotka täydentävät pidempikestoista tutkintokoulutuksen tarjontaa.
- Voivat olla yhdistelmiä tutkinnon osista **eri osaamisaloilta ja tutkinnoista.**

Pienten osaamiskokonaisuuksien määrittely

- Suoritus **kirjataan määriteltyyn rekisteriin tai järjestelmään.**
- Suoritus on **arvioitu avointen ja selkeästi määriteltyjen standardien perusteella.**
- Tarjoavat oppijalle erityisiä **tietoja, taitoja ja osaamista**, jotka vastaavat **yhteiskunnallisiin, henkilökohtaisiin, kulttuurisiin tai työmarkkinoiden tarpeisiin.**
- Suoritukset ovat **oppijan omistamia**, kirjaukset voidaan **jakaa** ja **siirtää**.
- Voivat olla **erillisiä** tai niitä voidaan **kerryttää ja yhdistää** laajempiin koulutuksiin.
- Pohjautuvat **laadunvarmistukseen**, joka perustuu kyseisellä osaamisalueella tai toimialalla sovittuihin **standardeihin.** *(Euroopan unionin neuvosto)*
- Tutkinnon osien lisäksi esim. lupia ja pätevyyksiä antavat korttikoulutukset täyttävät nämä kriteerit.

Pienten osaamiskokonaisuuksien suunnittelu

- Osaamiskokonaisuudelle voi antaa nimen.
- Nimissä ei voida käyttää tutkinnon perusteissa esiintyviä tutkintonimikkeitä, osaamisaloja tai tutkintojen nimiä.
- Sopiva laajuus on esim. noin 60 osp. tai 2-3 tutkinnon osaa.
- Koulutusten kuvauksista on käytävä selkeästi ilmi suoritettavien tutkinnon osien nimet.
- Opintopolkua voidaan hyödyntää markkinoinnissa (virkailija@opintopolku.fi)
- Suorittamista koskevat samat säädökset kuin tutkinnon suorittamista (HOKS, osaamisen osoittaminen, arviointi)
- Annetaan todistus tai todistuksia suoritetuista tutkinnon osista.

Rahoituksesta ja KOSKI-kirjauksista

- rahoitus tutkinnon osista normaaliin tapaan
- suoritukset olisi tärkeää kirjata tutkinnonosatavoitteisina, jotta ne eivät näyttäytyisi tilastoissa huonona läpäisyinä
- Tilastot [Vipunen](#), esimerkkejä [Opintopolku](#) ja rahoitusta [Jotpa](#)
- uutta KOSKI-tietomallia pienten osaamiskokonaisuuksien kirjaamiseen ja seurantaan ollaan kehittämässä
- apua asiakaspalveluosoitteista rahoitusta koskeviin kysymyksiin valtiosuudet@oph.fi, KOSKI-kirjauksia koskien koski@opintopolku.fi

Esimerkkejä: Terveysthuollon sihteeri

-VAAO: tutkinnon osia Liiketoiminnan ammattitutkinnosta

-tarkoitettu merkonomien, lähihoitajan tai muun vastaavan koulutuksen suorittaneille tai työssä vastaavan osaamisen hankkineille

-Sisältö:

Liiketoiminnan tehtävissä toimiminen 30 osp

sekä joko

Assistentti- ja sihteerityön palvelut, 60 osp tai Terveysthuollon sihteerin palvelut, 60 osp

Valkeakosken
ammattiopisto

Hae opiskelemaan

AMMATTITUTKINTO

Liiketoiminnan ammattitutkinto,
terveydenhuollon sihteeri –
JATKUVA HAKU

Tapahtumatekniikan osaajaksi

Tapahtuma-alan työelämätarpeisiin suunniteltu kokonaisuus Tredussa.

Kolme tutkinnon osaa Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnosta:

- Valaisutuotannossa toimiminen 15 osp
- Media-alan äänityössä toimiminen 15 osp
- Tapahtumatekniikan rakentaminen 15 osp.

Yht. 45 osp, suoritusajaksi arvioitu noin 6 kk.

<https://www.tredu.fi/koulutus/tapahtumatekniikan-osaajaksi/>

09/03/2026 | Opetushallitus

[Etusivu](#) > [Koulutukset](#) > [Tutkinnon osa](#) > Tapahtumatekniikan osaajaksi

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnon tutkinnon osa
koulutus

Tapahtumatekniikan osaajaksi

Tule opiskelemaan tapahtumatuotannon monipuolisiin ammatteihin – kehitä osaamistasi ja verkostoidu alalla!

Ideasta valmiiksi tuotteeksi: 3D-mallinnus ja -tulostus käytännössä

Koulutus muodostuu kahdesta Teknisen suunnittelun perustutkinnon tutkinnon osasta (laajuus yht. 30 osp.):

- 3D-mallin muodostaminen (15 osp)
- Tekninen 3D-tulostaminen (15 osp)

Tavoitteet: oppia käyttämään nykyaikaisia 3D-suunnitteluohjelmia ja hallita 3D-tulostusprosessin ideasta valmiiseen tuotteeseen.

Koulutus antaa valmiudet hyödyntää 3D-mallinnusta ja -tulostusta esimerkiksi teollisuudessa, tuotekehityksessä tai opetuksessa.

Ideasta valmiiksi tuotteeksi, 3D-mallinnus ja -tulostus käytännössä

3d mallintaminen 3d-tulostus

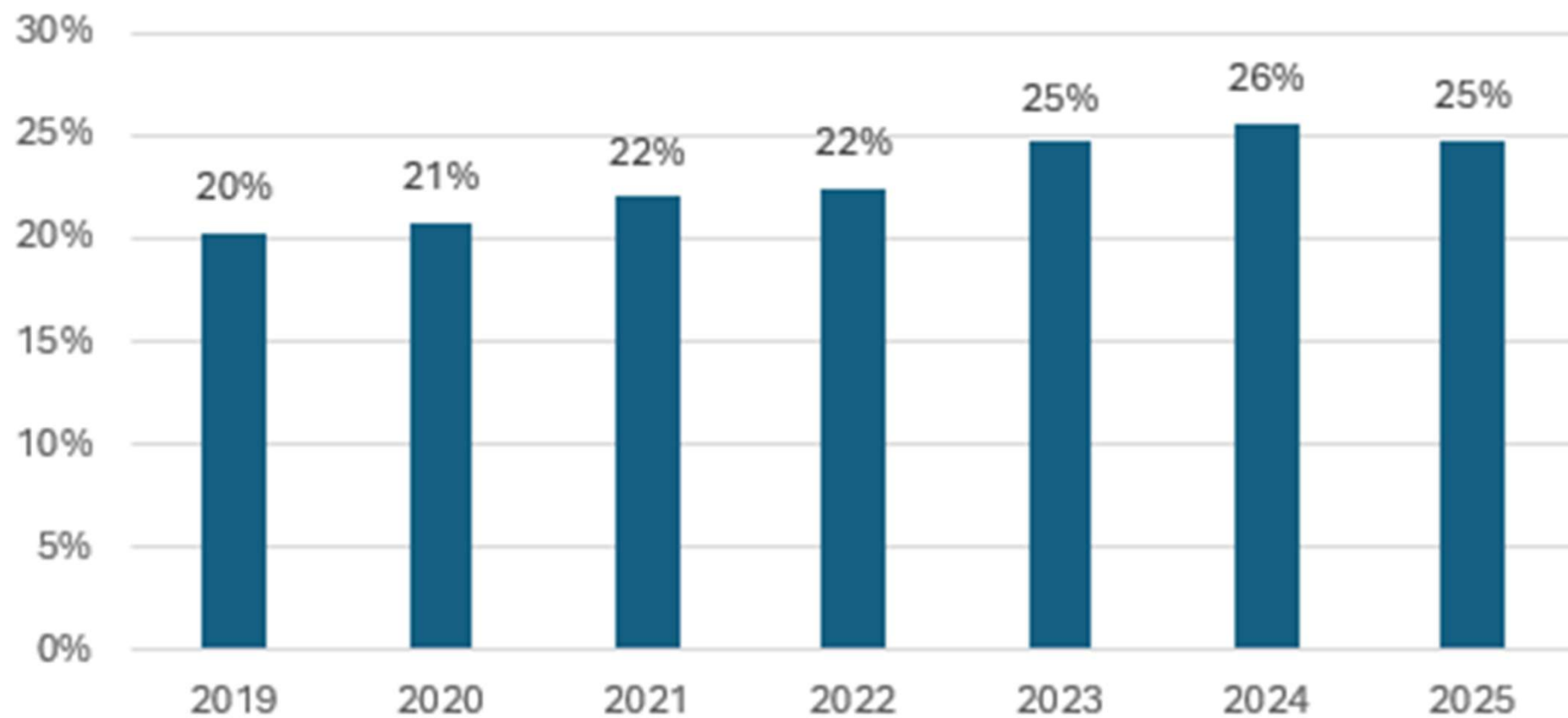
Forssan ammatti-instituutti:

<https://fai.fi/koulutukset/rakennusala/ideasta-valmiiksi-tuotteeksi-3d-mallinnus-ja-tulostus-kaytannossa/>

Tilastotietoa

- Vuonna 2025 **12 %** kaikista arvioiduista ammatillisista tutkinnon osista (n=472674) suoritti opiskelija, jolla oli tavoitteena tutkinnon osa tai osia.
- Eniten tutkinnonosatavoitteisia suorituksia oli:
 - talonrakennusalan ammattitutkinnossa 53 %
 - merenkulkualan perustutkinnossa 51 %
 - tuotantotekniikan erikoisammattitutkinnossa 50 %
 - maatalousalan ja turvallisuusalan ammattitutkinnoissa 48 %
- Noin 60 tutkinnossa osuus oli oli hyvin pieni, 0-5 %.
- Opintojen tavoitteen mukaan tarkasteltuna opiskelijamäärään suhteutettuna vuonna 2025 noin 25 %:lla oli tavoitteena tutkinnon osa tai osia. Eniten osatavoitteisia opiskelijoita oli maatalousalan ammattitutkinnossa (71 %), tekstiili- ja muotialan erikoisammattitutkinnossa (69 %) ja talonrakennusalan ammattitutkinnossa (69 %). Koska opiskelijalla voi olla useampi opinto-oikeus, luvut ovat suuntaa antavia.

Opiskelijoista tavoitteena tutkinnon osa tai osia

Ajankohtaista kehittämissyössä

Ammatillisen koulutuksen jatkuvaa oppimista ja työikäisten koulutustarjontaa valmisteleva työryhmä

Työryhmän tehtävänä on valmistella esitykset:

- **Tutkintoa lyhyempien koulutusten tarjonnan lisäämisestä** ammatillisten tutkintojen kehittämistyöryhmän (TUTKE 4) vuonna 2023 tekemien esitysten mukaisesti sekä tutkintorakenteen tarkoituksenmukaisuuden arviointi.
- Yksityisen rahoituksen kasvattamiseksi sekä julkisesti rahoitetun ja markkinoilla tapahtuvan koulutuksen rajan selventämiseksi.
- Muun ammatillisen koulutuksen sisältöjen huomioimisesta osana jatkuvan oppimisen tarjontaa
- Muista mahdollisista toimista jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseksi.

Työryhmän hankesivu

Työryhmän toimikausi 1.1.2025 – 31.3.2026

Tietoa ja tukea kehittämiseen

- Todistuksia koskeva opas: [Ohje todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävistä tiedoista](#)
- [POKOT-hanke](#): Pienet osaamiskokonaisuudet jatkuvan oppimisen tukena. Ammatillisten opettajakorkeakoulujen yhteishanke, rahoitus EU ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Hankeaika 2025-2026. Vahvistaa koulutuksen järjestäjien kykyä tuottaa joustavia, työelämälähtöisiä osaamisratkaisuja sekä kehittää toimintamalleja pienten osaamiskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen. Opas, työkaluja ja webinaareja.
- Eurooppalaista kehittämistoimintaa ja vertailutietoa voi seurata Cedefopin ja sen alaisen [Refernet-verkoston](#) sivuilta.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva tutkinnon osa

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa

- Mahdollista sisällyttää kaikkiin perustutkintoihin
- Jatkossa myös kaikkiin ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin (lisätään vuoden 2025 - 2027 aikana)

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa

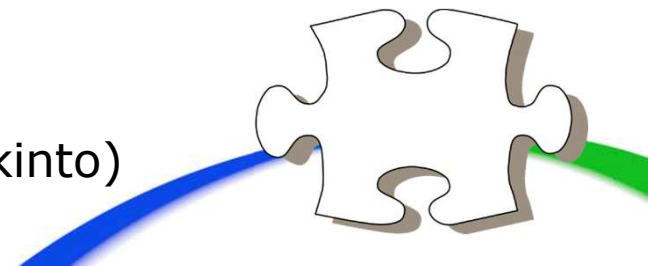
5 - 15

...

Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa ammatillisissa tutkinnon osissa.

Esimerkkejä paikallisista tutkinnon osista

- Luontoympäristöjen esteettömyyskartointi (Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto)
- Erikoispuiden kaato- ja hoitopalvelut (Metsäalan perustutkinto)
- Retkeilyä ja makuja luonnosta (Elintarvikealan perustutkinto)
- Moottoriurheilutapahtumassa toimiminen (Ajoneuvoalan perustutkinto)
- Palvelumuotoilu (Lääkealan perustutkinto)
- Laiduntaminen ja talvijaloittelun järjestäminen (Maatalousalan perustutkinto)
- Paikallisen teollisuuden analyysit (Laboratorioalan perustutkinto)
- Vastuullinen matkailu (Matkailualan perustutkinto)
- Sisustusverhoilu (Taideteollisuusalan perustutkinto)
- Pientalon ilmanvaihtoasennus (Talotekniikan perustutkinto)

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia vuonna 2025

- KOSKI-palveluun on kirjattu yhteensä 5 274 tutkinnon osaa. Kirjauksissa on mukana myös tunnustettuja tutkinnon osia toisista tutkinnoista
- Ei-tunnustettuja tutkinnon osia on kirjattu yhteensä 1 787 tutkinnon osaa, joissa suorituksia on yhteensä 12 967
- Tutkinnon osien suorittajamäärät vaihtelevat 1 – 1 115 opiskelijaan
- Tutkinnon osien osaamispistemäärät vaihtelevat 1 osp – 60 ospiin. Kaikille tutkinnon osille ei ole annettu osaamispistemäärää

Koontia vuodelta 2025

- Eniten suoritettu Ammattialan työtehtävissä toimiminen -osaa, jossa yhteensä 1115 suoritusta. Osaa on toteuttanut usea eri koulutuksen järjestäjä ja useissa eri tutkinnoissa. Tutkinnon osan laajuus 5, 10 tai 15 osp

Muita eniten suoritettuja tutkinnon osia

- Työyhteisöosaaja 221 (yksi koulutuksen järjestäjä, useita tutkintoja)
- Suomalaisessa työelämässä toimiminen 176 (2 järjestäjää, useita tutkintoja)
- Osaamista ohjaustyötyöhön 173 (yksi järjestäjä, useita tutkintoja)
- Tuoteneuvonta 122 (yksi järjestäjä, yksi tutkinto)
- Myymälätyö 119 (yksi järjestäjä, yksi tutkinto)
- Työelämätaitojen vahvistaminen 57 (yksi järjestäjä, useita tutkintoja)

Koontia vuodelta 2025

- Yksi suoritus 667 tutkinnon osassa, lisäksi lukuisia osia joissa 2 tai 3 suoritusta -> Tutkinnon osia räätälöidään yksilöllisiin tarpeisiin
- Ryhmäkohtaisia toteutuksia, eli osia, joissa on kattavasti suorittajia samassa tutkinnossa ja koulutuksen järjestäjällä
- Ammattialan työtehtävissä toimiminen 152
- Vuorovaikutus asiakastyössä 138
- Tuoteneuvonta 117
- Tapahtumaturvallisuuden tehtävissä toimiminen 104
- Myymälätyö 101
- Ajoneuvon huoltotyöt 100

Yleisiä havaintoja

- Tutkinnon osien nimet antavat kuvaa siitä, että osa laadituista tutkinnon osista ovat kovin yleisiä sekä joissain tilanteissa ammattialaan perehdyttäviä ja osa ei ole mihinkään tiettyyn alaan tai tutkintoon kytkettyjä esim.
 - Suomalaisessa työyhteisössä toimiminen
 - Ammattialan tehtävissä toimiminen
 - Kohti ammattia
 - Asiakastyö ammatissa
 - Digitaitojen perusteet
- Osa tutkinnon osista on ns. kevyempiä versioita valtakunnallisten tutkinnon perusteiden mukaisista tutkinnon osista esim. Hivenen hiusalasta, LVI alan perustyöt, Baarityön perusteet, Ruokapalveluiden perusteet, Metsäkoneenkäytön perusteet
- Osa tutkinnon osista on selkeästi valittu jostain toisesta koulutuksesta esim. Biologia ja Yhteiskuntaoppi

Esimerkki Luksialta ja Omnialta

Toimiminen datakeskusympäristössä

15 osp

- Vahva paikallinen ja työelämälähtöinen sisältö, joka laadittu Luksian, Omnia ja Microsoftin yhteistyönä
- Seuraavissa tutkinnoissa 1.1.2025 alkaen
 - Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto
 - Sähkö- ja automaatioalan perustutkinto
 - Talotekniikan perustutkinto

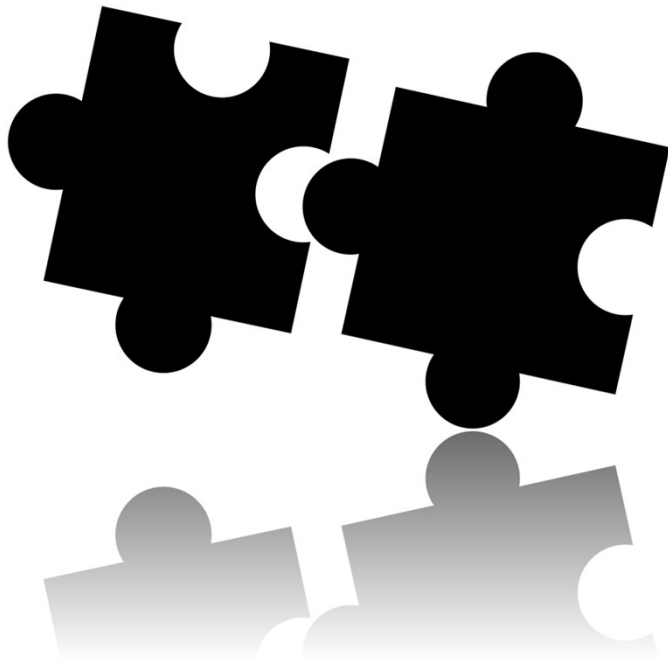
Datakeskusympäristössä työskentely pitää sisällään muun muassa seuraavia osa-alueita:

- Laitteistojen asennus ja ylläpito
- Järjestelmien hallinta ja valvonta
- Tietoturva
- Ympäristöolosuhteiden hallinta
- Varavirran ja sähköinfrastruktuurin hallinta
- Varmuuskopiointi ja palautus
- Automaatio ja orkestrointi
- Energianhallinta

Esimerkki prosessiteollisuuden perustutkinnosta

- **Kiertotaloustoiminnot**, 15 osp
 - Laadittu Kpedun ja Kokkola Industrial Parkin (KIP) yhteistyönä Sitran rahoittamassa koulutuspilottihankkeessa
 - Tukee kemianalan siirtymistä hiilineutraaliin kiertotalouteen
- **Vetytalouden tuotantotehtävissä toimiminen**, 15 osp
 - Laadittu Careerian, Kpedun ja Nesteen yhteistyönä

Paikallisista valtakunnallisiin perustutkinnon perusteisiin

Perustutkintojen yhteisiä
valinnaisia tutkinnon osia...

Huippuosaajana toimiminen, 15
osp

Kansainvälisessä
toimintaympäristössä toimiminen,
15 osp

Miten laadin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvan tutkinnon osan?

- Laaditaan tiettyyn tutkintoon kuuluvaksi
- Vastaa paikallisen tai alueellisen työelämän tarpeeseen
- Syventää valtakunnallisissa tutkinnon perusteissa olevaa alakohtaista osaamista tai tarjoaa uutta osaamisesta ja ratkaisuja nopeisiin työelämän muutoksiin
- Soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin
- Perustuu työprosessiin tai työkokonaisuuteen
- Nimetään toimintakokonaisuuden pohjalta
- Ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi määritellään vastaavasti kuin tutkinnon ammatillisissa tutkinnon osissa
- Laajuus määritellään osaamispisteinä tutkinnon muodostumisen mukaisesti
- Huomioi tutkinnon viitekehyksen taso

Miten laadin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvan tutkinnon osan?

- Laaditaan tiettyyn tutkintoon kuuluvaksi
- Vastaa paikallisen tai alueellisen työelämän tarpeeseen
- Syventää valtakunnallisissa tutkinnon perusteissa olevaa alakohtaista osaamista tai tarjoaa uutta osaamisesta ja ratkaisuja nopeisiin työelämän muutoksiin
- Soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin
- Perustuu työprosessiin tai työkokonaisuuteen
- Nimetään toimintakokonaisuuden pohjalta
- Ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi määritellään vastaavasti kuin tutkinnon ammatillisissa tutkinnon osissa
- Laajuus määritellään osaamispisteinä tutkinnon muodostumisen mukaisesti
- Huomioi tutkinnon viitekehyksen taso

TOTSU–työkalu ammatillisten tutkintojen paikallisten toteuttamissuunnitelmien laadintatyöhön

- Paikallisten toteuttamissuunnitelmien laadintaan TOTSU–työkalu
- Työkalulla voidaan laatia ammatillisen koulutuksen toteuttamissuunnitelman perusteen sisältöjä hyödyntäen
- Toteuttamissuunnitelmassa voidaan
 - luoda paikallisia opintopolkuja
 - kuvata tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden paikallisia toteuttamismahdollisuuksia
 - luoda paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuvia tutkinnon osia sekä yhteisten tutkinnon osien paikkaisia osaamistavoitteita
- Työkalu on maksuton
- Helppo julkaisu ja päivittäminen
- Käyttö edellyttää käyttöoikeuksia Opintopolun virkailija –käyttöliittymään
- Tuo näkyvyyttä

[🏠](#) / [Ammatillinen koulutus](#) / [TOTSU-työkalun käyttöohje](#) / [Oppaan tiedot](#)

Ohjeet ja materiaalit: TOTSU-työkalun käyttöohje

Oppaan tiedot

Käyttöoikeudet

Työkalun etusivu

Toteutussuunnitelman luominen

Jaetun osan luominen

Yleisnäkyvä

Lisätoiminnot

Uuden tekstikappaleen luominen

Opiskelupolkujen lisääminen

Tutkinnon osan toteutusten luominen

Toteutussuunnitelman julkaiseminen

Linkit työkalun koulutustallenteisiin

Oppaan tiedot

Oppaan nimi

TOTSU-työkalun käyttöohje

Voimaantulo

26.4.2023

Opas pdf:nä

[Avaa opas pdf:nä](#)

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/ammattillinen/7861756/tiedot>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

ammatillinenkoulutus@oph.fi

